

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS STATYBOS ĮSTATYMO NR. I-1240 27 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – PROJEKTAS)
(TAP NR. 18-965) (TAIS NR. 18-5004(2))**

2018-07-05 Nr.NV-1786

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Vertinant Projekto 1 straipsnyje (keičiamo įstatymo 27 straipsnio 13 dalyje) įtvirtintą siekį – *visuomenei ginti teisę gyventi sveikatai ir gerovei tinkamoje aplinkoje*, svarstyтина, kaip šis siekis bus (turės būti) užtikrinimas (įgyvendinamas). Taip pat svarstyтина, ar vien tik statybą leidžiančio dokumento viešinimas sudarys sąlygas (prielaidas) visuomenei tikėtis gyventi ir prireikus ginti teisę į gyvenimą sveikatai ir gerovei tinkamoje aplinkoje. Siūlytina Projekto aiškinamajame rašte atskleisti, kaip Projekto pakeitimai prisidės prie visuomenės sveikatos ir gerovės tinkamoje aplinkoje užtikrinimo (įgyvendinimo).

2. Atsižvelgiant į Projekto aiškinamojo rašto 4 dalyje, nustatančioje, kokios siūlomo naujo teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama, pateiktu Projektu siūlomas nustatyti teisinio reguliavimo priemonės, t. y. nurodant, kad *Statybos įstatymo 27 straipsnio 13 dalyje siūloma nustatyti, kad apie statybą leidžiančio dokumento neišdavimą, turi būti informuojama visuomenė*, pažymėtina, kad iš Projekto 1 straipsnyje (keičiamo įstatymo 27 straipsnio 13 dalyje) vartojamos formuluotės – jog „*apie statybą leidžiančio dokumento išdavimą informuojant visuomenę paskelbiant šio straipsnio 15¹ dalyje nurodytus duomenis (dokumentus)*“ tiesiogiai neišplaukia, kad bus viešinamas ir atsisakymas išduoti statybą leidžiantį dokumentą. Siekiant pašalinti Projekto aiškinamojo rašto ir Projekto netikslumus, siūlytina juos atitinkamai koreguoti.

3. Pritariant Teisingumo ministerijos išsakytai abejonei dėl statybą leidžiančio dokumento išdavimo ir galiojimo momento siejimo su jo viešinimu (viešu paskelbimu), bet nepaneigiant būtinumo užtikrinti visuomenės teisę būti informuotai apie statybą leidžiančio dokumento išdavimą, svarstyтина, ar minėto dokumento išdavimo ir galiojimo momentas turėtų būti siejamas su jo paskelbimu (išviešinimu). Šiuo aspektu siūlytina įvertinti, ar atitinkamų duomenų (dokumentų) viešinimas negalėtų būti technologinis sprendimas (nustatant, kad privalomai viešinama, kartu užtikrinant, kad technologškai nebūtų įmanoma tokio dokumento išduoti – prieš tai jo nepaskelbus viešai), jo ne juridinis – lemiantis statybą leidžiančio dokumento išdavimą ir galiojimą.

4. Projekto 1 straipsnio 4 dalis (keičiamo įstatymo 27 straipsnio 15¹ dalis):

4.1. tikslintina nuoroda į statybą leidžiančio dokumento tipą, aiškiau formuluojant ne kaip paaiškinimą skliaustuose, o kaip pažyminį. Svarstyтина, ar siekiant teisinio aiškumo neturėtų būti aiškiau nurodyta, kokie dokumentai yra atitinkamų duomenų (dokumentų) sudėtinės dalys.

4.2. tikslintina, nes neturėtų būti vartojami trumpiniai, kurie nėra įsivesti prieš tai.

4.3. tikslintina, formuluotė „*ir prie jų pridėtus dokumentus (jei pridėti)*“, nes nėra aišku, kokiais atvejais jie gali būti neprisidėti, o kokiais – privalo būti prisidėti. Atkreiptinas dėmesys, kad Projekte neturėtų būti dviprasmybių, dėl kurių Statybos įstatymo taikymas būtų neaiškus ir sudėtingas.

4.4. svarstyтина, ar greta vartojamos formuluotės „*planuojamų statyti naujų pastatų rodiklius*“ neturėtų atsirasti ir rekonstruojamų statinių atitinkami rodikliai, t. y. jų pokytis po rekonstrukcijos.

4.5. Projekto rengėjas turėtų įvertinti vartojamos formuluotės (įsipareigojimo) – „*už tinkamą duomenų pateikimą viešinimui atsako asmenys, patiekiantys viešinamus duomenis (dokumentus)*“ tikslingumą ir pagrįstumą, nes iš nurodyto teisinio reguliavimo nėra aišku, kas būtų laikytina tinkamu duomenų pateikimu ir kokias pasekmes (atsakomybę) sukeltų netinkamas tokių duomenų viešinimui pateikimas. Dėl minėtos priežasties nėra galimybių įvertinti siūlomo nustatyti teisinio reguliavimo proporcingumo, todėl Projekto rengėjas turėtų jo atsakyti arba aiškiau reglamentuoti bei tai pagrįsti Projekto aiškinamajame rašte.

5. Projekto 1 straipsnis turėtų būti numeruojamas iš eilės (tikslinta šios straipsnio dalių numeracija).

6. Projekto rengėjas Projekto aiškinamajame rašte nurodo, kad „*siūloma nustatyti, kad „šio straipsnio 15¹ dalyje nurodytų duomenų (dokumentų) viešinimas užbaigiamas po 5 metų po atsisakymo išduoti statybą leidžiantį dokumentą, jeigu per šį laikotarpį nebuvo gautas statybą leidžiantis dokumentas*“, o Projekto 1 straipsnio 4 dalyje (keičiamo įstatymo 27 straipsnio 15² dalyje) nustatyta, kad „*šio straipsnio 15¹ dalyje nurodytų duomenų (dokumentų) viešinimas užbaigiamas po 1 metų nuo statinio statybos užbaigimo*“. Siūlytina įvertinti Projektu siūlomo teisinio reguliavimo suderinamumą ir tinkamą pagrindimą.

Be to, Projekto 1 straipsnio 4 dalyje (keičiamo įstatymo 27 straipsnio 15² dalyje) nustatytas *1 metų terminas skaičiuojamas nuo statinio statybos užbaigimo* argumentuojant tokį teisinį reguliavimą Projekto aiškinamajame rašte Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo 14 straipsnio 13 dalimi, kurioje nustatyta, kad *jeigu savavališka statyba nustatoma po statybos užbaigimo procedūrų atlikimo ir statinio įregistravimo ar jo kadastro duomenų pakeitimo Nekilnojamojo turto kadastre, Inspekcija kreipiasi į teismą dėl statybos užbaigimo akto ar deklaracijos patvirtinimo panaikinimo, jeigu nuo statinio ar jo naujų kadastro duomenų įregistravimo praėjo ne daugiau kaip vieni metai*, ir 24 straipsnio 6 dalimi. Svarstyтина, ar pagrįstai

buvo įtvirtintas 1 metų terminas argumentuojant nurodytomis įstatymo nuostatomis, ypač kai teisinio reguliavimo apimtis nesutampa. Siūlytina iš naujo įvertinti Projekte nustatytą 1 metų terminą jį detaliau ir aiškiau pagrindžiant Projekto aiškinamajame rašte.

7. Abejotina, ar atsižvelgiant į teisėkūros sistemiškumo ir aiškumo principus tikslinga ir pagrįsta Projekto 1 straipsnio 5 dalyje (keičiamo įstatymo 27 straipsnio 20 dalyje) įtvirtinti nuostatą, kad tiek, kiek šis įstatymas nenustato (nereglamentuoja), tą atitinkamai sureglamentuoja aplinkos ministras. Pažymėtina, kad tarp įstatymo ir įgyvendinamųjų teisės aktų neturėtų būti konkurencijos, taip pat jie neturėtų reglamentuoti savo lygmeniu tapačių teisinių santykių, todėl siūlytina atsisakyti formuluotės „*tie, kiek nenustato šis įstatymas, nustato aplinkos ministras*“.

8. Projekto 2 straipsnio 3 dalyje nurodytas Statybos įstatymo atitinkamos redakcijos taikymas turėtų būti formuluojamas pozityviai, o ne negatyviai.

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Eglė Izokaitytė